Nr. DOK-3414 Teisminio proceso Nr. 2-68-3-16588-2018-8 (S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2021 m. birželio 22 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su **ieškovės savivaldybės įmonės "Vilniaus miesto būstas"** 2021 m. birželio 9 d. paduotu kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. kovo 9 d. nutarties ir Vilniaus apygardos teismo 2021 m. balandžio 27 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė SĮ "Vilniaus miesto būstas" padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m kovo 9 d. nutarties ir Vilniaus apygardos teismo 2021 m balandžio 27 d. nutarties peržūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės ieškinį atsakovams A. Ž. (A. Ž.), L. K., S. Ž., S. Ž., S. Ž. dėl iškeldinimo iš gyvenamųjų patalpų, nesuteikiant kito gyvenamojo ploto, ir atsakovės S. Ž. priešieškinį Vilniaus miesto savivaldybei ir SĮ "Vilniaus miesto būstas" dėl pripažinimo nuomininko šeimos nariu ir įpareigojimo sudaryti nuomos sutartį, dalyvaujant trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų. Vilniaus miesto savivaldybės administracijai, išvadą teikiančiai institucijai — Valstybės vaiko teisių ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Kasacine tvarka skundžiama 2021 m kovo 9 d. nutartimi paliktas nepakeistas Vilniaus miesto apylinkės teismo 2020 m lapkričio 5 d. sprendimas, kuriuo atmestas ieškovės ieškinio reikalavimas iškeldinti atsakovus iš buto (duomenys neskelbtini), ir tenkintas vienas atsakovės S. Ž. reikalavimas — pripažinti ją K. Ž. šeimos nare. Kasacine tvarka skundžiama 2021 m balandžio 27 d. nutartimi paliktas nepakeistas Vilniaus miesto apylinkės 2021 m sausio 27 d. papildomas sprendimas, kuriuo valstybės naudai iš ieškovės ir iš atsakovės pagal priešieškinį Vilniaus miesto savivaldybės priteistos bylinėjimosi išlaidos. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau — ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintu kasacijos pagrindu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagristi, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Ieškovė kasaciniame skunde kelia laikino gyventojo ir šeimos nario sampratos ir šių dvejų sąvokų atribojimo klausimus; nurodo, kad atsakovai yra laikini gyventojai, kurie negali gyventi ilgiau nei iki gyvenamosios patalpos nuomos sutarties pabaigos; tokią išvadą ieškovė grindžia 2013 m. rugsėjo 30 d. nuomos sutartimi, kurioje atsakovai nenurodyti kaip būste turintys teisę gyventi šeimos nariai. Ieškovė taip pat kelia klausimą, ar bylą nagrinėję teismai tinkamai aiškino šeimos nario sampratą nuomojant socialinį būstą, taikydami Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą, o ne Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą. Ieškovė teigia, kad ieškinio atmetimo ir priešieškinio tenkinimo atveju yra pažeidžiami trečiųjų asmenų interesai ir kartu viešasis interesas, nes tokiu atveju nepagrįstai suteikiamas pranašumas atsakovams prieš kitus, socialinio būsto laukiančius asmenis ar šeimas; tai prieštarauja ne tik teisės aktams, kurie reglamentuoja socialinio būsto nuomą, bet ir pažeidžia teisingumo, sąžiningumo, teisėtų lūkesčių principus.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl materialiosios teisės normų taikymo ir viešojo intereso gynimo nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Dėl kasacinio skundo argumentų, susijusių su faktinių aplinkybių nustatymu, teisėjų kolegija pažymi, kad kasacinis teismas įrodymų netiria ir yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių t. y. jos kasaciniame teisme iš naujo nenustatomos (CPK 353 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Ieškovė nurodė, kad ji atleidžiama nuo žyminio mokėsčio mokėjimo už kasacinį skundą <u>CPK 83 straipsnio</u> 1 dalies 5 punkto pagrindu. Atrankos kolegija su tokiu ieškovės vertinimu nesutinka.

CPK 83 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodyta, kad nuo žyminio mokesčio atleidžiami prokuroras, valstybės ir savivaldybių institucijos bei kiti asmenys, kai ieškinys pareiškimas arba pareiškimas paduodamas siekiant apginti viešąjį, valstybės arba savivaldybės interesus, — toje bylos dalyje, kurioje siekiama apginti viešąjį, valstybės arba savivaldybės interesą. Atrankos kolegija pažymi, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir kiti asmenys gali pareikšti ieškinį ar pareiškimą viešajam interesui ginti įstatymų numatytais atvejais (CPK 49 straipsnio 2 dalis). Ieškovė nenurodo įstatymo, remiantis kuriuo jai suteikta teisė ginti viešąjį interesą. Todėl ieškovė turi mokėti žyminį mokestį bendrais pagrindais.

Be to, atrankos kolegija pabrėžia, kad žyminiu mokesčiu byloje turi būti apmokestinamas kiekvienas savarankiškas reikalavimas. CPK 85

Be to, atrankos kolegija pabrėžia, kad žyminiu mokesčiu byloje turi būti apmokestinamas kiekvienas savarankiškas reikalavimas. CPK 85 straipsnio 1 dalies 10 punkte įtvirtinta, jog tuo atveju, jeigu ieškinį sudaro keli savarankiški reikalavimai – ieškinio suma nustatoma pagal bendrą visų reikalavimų sumą. Nagrinėjamu atveju ieškovė kasacine tvarka skundžia apeliacinės instancijos teismo nutartį, kuria paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas atmesti jos reikalavimą dėl atsakovų iškeldinimo ir tenkintas vienos iš atsakovės reikalavimas pripažinti ją K. Ž. šeimos nare. Taigi, ieškovė iš esmės siekia, kad jos reikalavimas būtų patenkintas ir tuo pačiu, kad atsakovės reikalavimas būtų atmestas. Vadinasi, už elektroninėmis ryšių priemonėmis paduodamą kasacinį skundą ieškovė turėjo sumokėti žyminį mokestį kaip už du savarankiškus reikalavimus, t. y. 150 Eur (75 x 2) (CPK 80 straipsnio 1 dalies 6 punktas, 4 ir 7 dalys), tačiau nesumokėjo ir neprašo iš dalies atleisti nuo žyminio mokesčio mokėjimo arba atidėti jo sumokėjimą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka <u>CPK</u> 346 straipsnyje, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintų reikalavimų ir nesumokėtas reikalingo dydžio žyminis mokestis, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 ir 7 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 ir 7 punktais bei 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Artūras Driukas

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas